

www.litusgo.eu

LitusGo El Kitabı

Modül 13

Toplum rahatsızlığı 1:

Ses Kirliliği

Editör: Isotech Ltd, Çevresel Araştırma ve Danışmanlık

www.isotech.com.cy

LitusGo, Leonardo da Vinci Programı, Yenilik Geliştirme için Çok Taraflı Proje, 2009 tarafından Avrupa Komisyonu'nun desteği ile finanse edilmektedir.

Bu eğitim kılavuzu sadece yazarın görüşlerini yansıtır, ve Komisyon burada yer alan bilgilerin herhangi bir şekilde kullanımından sorumlu tutulamaz.

ISBN set 978-9963-720-65-1

ISBN 978-9963-720-79-8

LitusGo Eğitim Kılavuzu'na Giriş

LitusGo El Kitabı, LitusGo portalı, www.litusgo.eu nun' içerisinde yer alan LitusGo eğitim paketinin bir parçasıdır. LitusGo, Entegre Kıyı Alanları Yönetimi ve iklim değişikliklerinin etkilerine tepki konularında, yerel otoritelerin ve paydaşların eğitimlerini ve kapasite gelişimini hedeflemektedir.

Bu Kılavuz 20 özerk, müstakil ve birbiriyle ilişkili modülden oluşmaktadır. Modüller, Yunanca, İngilizce, Türkçe ve Malta dillerinde mevcuttur ve üç farklı şekilde kullanılabilir: LitusGo portalındaki özel wiki uygulaması, dvd ve basılı versiyonu. Bu basılı versiyon, her modül için bir kitapçık olmak üzere, LitusGo Kılavuzu'nun 20 müstakil kitapçığından oluşmaktadır ve kolektif kutu içerisinde bulunmaktadır.

LitusGo Eğitim Kılavuzu Modülleri'nin Listesi

- Modül 1: Avrupa Yasal Çerçevesi
- Modül 2: Paydaş / halk katılımı
- Modül 3: Sürdürülebilir turizm-taşıma kapasitesi
- Modül 4: Su kaynakları yönetimi
- Modül 5: Balıkçılık / balık çiftçiliği
- Modül 6: Deniz suyu kalitesi
- Modül 7: Ekosistemlerin yönetimi (kara ve kıyı ekosistemleri)
- Modül 8: Atık yönetimi / geri dönüşüm / kompost
- Modül 9: Hava Kirliliği
- Modül 10: Arsa kullanımı / kenstel planlama / kıyı aşırı gelişimi
- Modül 11: Peyzaj ve Marina Görünüm Yönetimi
- Modül 12: Kıyı erozyonu kontrolü
- Modül 13: Toplumsal rahatsızlık konuları 1: ses kirliliği
- Modül 14: Toplumsal rahatsızlık konuları 2: ışık and termal kirlilik, kokular
- Modül 15: Arkeolojik alanlar / tarihi yerler/ kültürel miras
- Modül 16: Olağanüstü hal yönetimi: sel riskleri, kıyısal seller and fırtına dalgaları
- Modül 17: Kuraklık
- Modül 18: Çölleşme
- Modül 19: Enerji kullanımı, tüketimi and yönetimi
- Modül 20: Yeşil Binalar

Krediler

LitusGo Eğitim Kılavuzu, LitusGo Eğitim Kılavuzu çalışma grubu tarafından geliştirilmiştir: 1, 2, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19 modülleri lehdar / koordinatörleri ISOTECH Ltd'in bilimsel ekibi tarafından hazırlanmıştır. Ana yazarlar: Michael I. Loizides, Kimya / Çevre Mühendisi and Xenia I. Loizidou, Kıyı / İnşaat Mühendisi. Constantinos Georgiades (BKAY'nde MSc) tüm genel düzenlemeden sorumludur. Eğitim Kılavuzunun basılı kopyası Anastasia Georgiou tarafından tasarlanmıştır.

Modül 3, 4, 5, 10, 11, 15, 20 Elliniki ETAIRIA'nın Sürdürülebilir Ege Programı bilimsel ekibi tarafından hazırlanmıştır - Çevre ve Kültür Derneği. Büyük yazarlar: Gürcistan Kikou, Coğrafyacı, MSC Çevre (Sürdürülebilir Ege Programı Yöneticisi), Alexandros Moutaftsis, Ekonomist, Msc Çevre, Leonidas Economakis, Siyasal Bilimler, MA Uluslararası Kalkınma.

Kıyı ve Denizcilik Birliği (EUCC) adına Dr Alan Pickaver, eğitim materyallerinin kalite kontrolünden sorumludur.

LitusGo ortaklıkları:

Το εταιρικό σχήμα αποτελείται από εκπροσώπους των κυριότερων κοινωνικών εταιρών που δραστηριοποιούνται στις παράκτιες περιοχές: μικρομεσαίες επιχειρήσεις, Σύμβουλοι, ΜΚΟ και Τοπικές Αρχές.

Kordinatör/ Lehdar:

ISOTECH Ltd Çevre Araştırma ve Danışmanlık

www.isotech.com.cy

Kıbrıs:

Baf Belediyesi www.pafos.org.cy

AKTI Proje ve Araştırma Merkezi, www.akti.org.cy

Yunanistan:

ELLINIKI ETAIRIA - Çevre ve Kültürel Miras Derneği

www.ellet.gr / **Sürdürülebilir Ege Programı,** www.egaio.gr

ONISIS web gelişimi www.onisis.gr

Malta:

Kirkop Belediyesi www.kirkop.gov.mt

Hollanda:

EUCC – Kıyı ve Denizcilik Birliği www.eucc.net

Modül 13

Toplum rahatsızlığı 1: Ses Kirliliği

1| Teorik Altyapı

'Toplum rahatsızlığı' terimi, toplum sakinlerinin yaşam alanlarına müdahale etmeleri ile, yaşam kalitesini olumsuz yönde etkileyen tüm parametrelerin toplamı olarak tanımlanır. İnsan duyularına hoş gelmeyen her şeyi içermektedir; özellikle gürültü, koku, ışık, ısı sızı, elektromanyetik, estetik ve Hava kirliliği. Çalışma yerlerini içermemekte, çalışma gürültü sorunları diğer belirli yasalar kapsamında bulunmaktadır [1,3]. Toplum rahatsızlığı parametrelerinin insan sağlığı üzerinde doğrudan kötüleştirici etkileri olmayabilir, onlar sadece rahatsız edici olabilir.

Bu modülün odak noktası gürültü sorunudur. AB Çevresel Gürültü konusundaki son Direktifi kurumsallaştırmak için çalıştı[7]. Bu konuda profesyonelce uğraşanlara yönelik Direktif, başta trafik gürültüsünün iyileştirilmesi için stratejik kararlar alınmasında Üye Devletleri desteklemek için bir ilk adım olarak düşünülebilir. Ancak toplum rahatsızlığının en yaygın olduğu (eğlence mekanlarından kaynaklanan müzik, klima gürültüsü, sektörlerden gelen gürültüler gibi) gürültü emisyonlarının diğer kaynaklarının neden olduğu yerel anlaşmazlıkların çözümünde yardımcı olsa mümkün değil.

Sonuç olarak, çoğu AB Üye Devletlerinde gürültü kirliliğini durumlarında, bu şikayetler normalde yerel yönetimler tarafından

incelenir, ulusal ya da yerel düzeyde de iyileştirilir. Özellikle, çoğu Üye Devletlerin Belediyeler Yasası'ndaki yasama hükmü, sakinleri üçüncü şahısların faaliyetlerinden rahatsızlık duyduklarından ötürü rapor etmeleri durumunda hem belediye hem de polisin müdahalesi için hükümler içerir. Genellikle, yanıt ve ölçümlerin ne parametreleri ne de yöntemleri açık bir şekilde tanımlanmıştır. Bunu teklif ve empoze etmek her yerel otorite ve / veya Üye Devletin takdirine kalır. Birkaç vakada kendi ülkelerindeki tüm yasal yollar kullanıldı ve son olarak İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi'nde sonuçlandı. Mahkemede, İnsan Hakları Şartı hükümlerinin bir dizi ihlali ile toplum rahatsızlığının doğrudan bağlantısı olduğu kabul edilmiştir [6].

İnsan sağlığını etkileyenin ötesinde maksimum ses sınırı:

Artan trafiğin olduğu alanlar için, Dünya Sağlık Örgütü (WHO) maksimum ses sınırını 55Db (Leq) olarak belirledi ve bunun ötesinde 24 saat maruz kalındığında insan sağlığı üzerinde olumsuz etkileri olduğunu belirtti(8).

Gürültü Sınırları:

Çoğu Avrupa ülkesinde, artan trafik ile yerleşim alanlarında gürültü sınırları üç kategoriye ayrılmıştır:

- A) Kentsel gelişim projesi sınırı:
Gündüz: 55 dB Gece: 45 dB
- B) Bekleme sınırı:
Gündüz: 60 dB Gece: 50 dB
- C) Uyarı sınırı:
Gündüz: 70 dB Gece: 60 Db

Özellikle büyük şehirlerde nüfus yoğunluğu arttığı sürece, her kişinin ikamet özgürlüğü (mukimi komşusunun özel alana müdahale etmemesi için) azalacak ve toplum rahatsızlığı ile ilgili çatışmalar daha büyük olacak.

Gürültü kirliliği konusunda AB içerisinde önemli bir boşluk bulunmaktadır: Çevresel Gürültü Direktifi yerel özellikleri dikkate almamakta ve bu Avrupa vatandaşlarının yoğunluğunu etkileyen bir sorun olmasına rağmen, araçlar dışındaki en sık görülen gürültü sorunlarına bir çözüm vermemektedir. Bu ortaya çıkan sorunların üstesinden gelmek her yerel makamın takdirine bırakılmıştır. Bu yaklaşımın temel dezavantajı çoğu durumda Yerel Yönetim merkezinin devletten destek-rehberlik olmadan, uzman insan gücü ve / veya bunları işlemek için gerekli eğitim altyapısı bulunmamış olmasıdır.

Bu modül ile LitusGo, yerel yetkililerin gürültü kirliliği gibi sorunlarla baş edebilmeleri için hazırlıklarını desteklemektedir.

Her kişi için, ikamet ettiği yer en azından rahatlama imkanı sunabilen özel bir alan olmalıdır. Bu önemli mikro iklim ve insan duyularına herhangi bir diş müdahale olursa, kişinin huzurunu rahatsız eder ve bu nedenle alanın temel kullanımı olan dinlenmeyi ve rahatlamaı da. Örneğin eğlence mekanlarının, komşularını rahatsız etmeyecek şekilde uygun müzik yoğunluğu nedir? Çocuklar odalarında uyurken veya okurken komşunun evindeki klima kompresörünün sesi can mı sıkıyor? Yakındaki sanayiden gelen sesler benim tolerans sınıımı aşıyor mu? Bu sorunlarla baş etmek için prosedürler nedir? gürültü kirliliğini belgelemek için ne gibi metodoloji, insan gücü ve enstrümantasyona ihtiyaç vardır?sesin oluşturduğu toplum rahatsızlığından en yaygın şikayetler düzenli olarak diş kaynaklı gürültülerden rahatsız olan kişilerden gelmektedir. En alışılmışları, eğlence mekanlarından gelen müzik, gürültü ve büyük klima kompresörlerinden gelen titreşimler, açık restoran ve barlardan ve yerleşim alanlarındaki endüstriyel makine operasyonları, vb. çıkan gürültülerdir.

Kıbrıs'ta, yıllık kültür haftası çerçevesinde ilgili belediye tarafından düzenlenen bir açık hava konseri, rahatsız edici olarak lanse edilemez ve polis bu konserlere müdahale edemez. Bu nedenle bu yerlerde sürekli konser veya rahatsız edici aktiviteler yapılmaz. Bu gibi durumlarda, komşu bölge düzeltici eylemler yapması için uygun belediyeye şikayetlerini yapabilir. Aynı temelde, düğün, kilise törenleri ve insanların kültürünün bir parçası olan etkinlikler, toplum rahatsızlığını gidermek için oluşturulan prosedürlerin altına

düşmeyecek şekilde yerel toplum tarafından tolere edilebilir.

Kuzey AB ülkelerinde, yukarıda belirtilen faaliyetler toplum rahatsızlığı için bir istisna teşkil etmez.

Hollanda'dan (dünyanın herhangi bir yerinde ortaya çıkabilecek olan) bir örnek:

Hollanda'da bir şehirde, gece boyunca her 15dk'da bir çalan saatin çanları halkın %50'si tarafından gürültülü ve rahatsız edici bulunurken, %50 halk da aslında bir sıkıntı olmadığını, şehir için bir 'gelenek' olduğunu ve çanların çalmasını istediklerini belirtti. Konu mahkemeye gitti ve çanlar artık 23.00-06.00 arası çalmamaktadır. Bu iki yıldan fazla sürdü. Gürültü için yasal sınırlar olmasına rağmen, bu durumda Konsey - on yıl önce - yasayı teknik olarak ihlal etmiş olmamak için bir istisna uyguladı.

Kısaca bu soruları yanıtlamak ve başarılı müdahalelerin örneklerini sunmak için aşağıda bir girişim yapılmıştır.

Eğitim/ Yerel Yönetimler ve yerel toplulukların eğitimi:

Gürültü kirliliği sorununu çözme yolunda ilk adım, gürültü kirliliğinin vatandaşlar üzerinde zararlı etkileri hakkında Yerel Yönetimleri bilgilendirmektir. Bu ölçümler bilimsel olarak kurulabilir ve teknik olarak yükseltilebilir. Her yerel yönetimin bu konuda yeterli yaklaşımı olabileceği ulusal yasama ve uluslar arası standartlara ev sahipliği yapan ISO1996 gibi standartlar tüm dünyada mevcuttur.

Vatandaş / paydaşların katılımı:

Yetkililer tarafından soruşturmanın devam ettirilebilmesi için toplum rahatsızlığından dolayı bir vatandaşın şikâyetinin olması önemlidir. Bu vatandaşların kendi haklarının ve gürültü kirliliğinin sağlıklarına verdiği zararın bilincinde olmalarını gerektirir. Yerel otoritelerin önemli rolleri vardır: kentsel bölgelerde gürültü kirliliği ile mücadele etmek için vatandaşlar arasında iyi yapılandırılmış ve bilgilendirici farkındalık yaratma kampanyaları düzenlenmeli ve desteklenmeli ve aynı zamanda vatandaşların katılımı teşvik edilmelidir.

Gürültü kirliliği sorununa yaklaşım yöntemi:

1. Herhangi bir yerel yönetim için atılması gereken ilk adım, ulusal yasamaları (Kıbrıs için Belediyeler kanunu) aracılığıyla toplum rahatsızlığı ile ilgili paragrafları belirlemektir. Birçok ulusal kanunlarda (Kıbrıs'ın olduğu gibi) zararlı etki derecesinin belirlenmesi için belirli bir metodoloji tanımlanmamıştır. Böyle bir durumda, yöntem, mevcut ulusal veya uluslararası yöntemler (örn. ISO 1996 modeli gibi) arasından seçilmelidir. Aşağıda en popüler yöntemlerin kısa açıklamaları bulunmaktadır:

- Daha sonra göz önüne alınacak olan toplum rahatsızlığının tüm parametrelerine uygulanabilen en yaygın yaklaşım, karşılaştırmalı yöntemdir. Örneğin, ev alıcısında devlet düzeyi-yoğunluğundaki gürültünün (potansiyel olarak rahatsız edici olabilen parametre) hem önce hem de müdahale sonrası çalışmaları. "Dış müdahale" terimi örneğin açık bir bar müziğinden gelen gürültü olabilir, bu gürültü bir 'katma gürültü rahatsızlığı' olarak bölgenin gürültü durumuna "müdahale eder ". Karşılaştırma yöntemine göre gürültü durumu açık bardaki müzikten gelen gürültü ile ve gürültü olmadan ölçülür. Bu karşılaştırma yöntemi ile açık bar müziğinin bölgedeki gürültüye net katkısını ve müdahalesini belirleyebiliriz. Eksojen kaynağın (bizim örneğimizde açık bar ve müzik) net katkısının, bir düzey veritabanı (genelde uluslararası) kullanılarak bir sorun olup olmadığı değerlendirilebilir.
- Toplum rahatsızlığına yaklaşımda kullanılan ikinci yöntem çok daha basit ve yaygındır. Bu ortalama bir sakin için, tolere edilebilen ve rahatsızlık verici olmayan, her bir parametre için belirli bir seviye sınırı tanımlar. Bu sınırın ötesinde herhangi bir emisyon eksojen kaynağı can sıkıcı olarak değerlendirilir. Bu yöntemin dikkate almadığı insan duyularının her gürültüyü algıladığı ve rahatsız edici veya rahatsız edici olmayan olarak ayırmasıdır. Örneğin gürültü seviyesi saatte 60dB (A) olan bir yolun yanındaki apartmanın yatak odasındaki ev sakinleri, ses emisyonu 56dB (A) olan klima kompresörünün gürültüsünü fark etmeyeceklerdir bile. Aksine, sessiz bir bölgede, sakinlerin alışık olduğu genel gürültü seviyesi, 40dB (A)'yı aşmamaktadır. Bir önceki durumdaki 56dB (A)'lık klima sistemi kurulumu, evin

akustik mikro iklimine 16dB (A) ekleyecektir (56-40 = 16dB karşılaştırmalı yöntem gere), ve bu da rahatsızlık ve dolayısıyla şikayetler yaratacaktır. Genellikle birçok ülkede maksimum limit gün için 55- 60dB(A) arasında değişmektedir. Maksimum limite göre ayarlama yöntemi ile, klimanın sesi de bu limit sınırları içerisinde olacaktır. Bu, bazı sakinlerin evlerinde daha güçlü bir müdahaleye tahammül etmek zorunda kalacakları anlamına gelmektedir.

2. Bir yerel yönetim için ikinci adım, ilgili ulusal otorite ve polis ile işbirliği yapmak ve ihtiyaç duyulan teknik destek ile yerel gürültü rahatsızlığı davalarını araştırarak bir grup oluşturmaktır, örneğin gürültü ölçümlerini sağlayabilecek bir uzman ve her iddia-davanın çözümü için öneriler.
3. Üçüncü adım, iki tarafın (gürültüyü yaratan ve şikayet etmeyen) bir araya gelmesi ve uzman çalışmaya dayanarak, mahkemeye gitmeden, çözümler bulma ve uygulamayı denemektir.

Kıbrıs'ın iyi bir örneği:

Kıbrıs'ta yerleşim alanlarında gürültü kirliliği tahmini, karşılaştırmalı yöntemin uygulanmasıyla yapılır: Bölgenin genel gürültü seviyesi ile karşılaştırıldığındaki gürültü ölçüm değeri. Belirli bir ulusal ya da Avrupa hukukunun olmadığı gerçeğine rağmen, belediyeler yukarıda anlatılan 3 adım yaklaşımını takip etmektedirler. Kıbrıs'ta son 15 yılda, bu modülün yazarı tarafından iyileştirilen kentsel gürültü rahatsızlığı vakalarının % 90'ından fazlası (600'den fazla vaka), mahkemeye gitmeden olumlu sonuçlar ile sonlanmıştır.

Bibliyografi / önemli bilgi kaynakları

1. **Helath and Safety in Work (protection from noise, Regulations 2006, The Republic of Cyprus**
2. **Stallen, MJP (1999)**. A theoretical framework for environmental noise annoyance. Noise & Health 1:3 69-79.

İnternet kaynakları:

3. [http://www.mlsi.gov.cy/mlsi/dli/dli.nsf/All/A3AF79802FC348CEC225753C00355B34/\\$file/praktikos_odigos_ekdosi-2.pdf](http://www.mlsi.gov.cy/mlsi/dli/dli.nsf/All/A3AF79802FC348CEC225753C00355B34/$file/praktikos_odigos_ekdosi-2.pdf)
4. <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2003:042:0038:0044:EN:PDF>
5. <http://staff.washington.edu/rneitzel/standards.htm>
6. http://www.europarl.europa.eu/charter/pdf/text_el.pdf
7. <http://ec.europa.eu/environment/noise/home.htm>
8. <http://www.who.int/docstore/peh/noise/guidelines2.html>

www.litusgo.eu

2012

ISBN set 978-9963-720-65-1

ISBN 978-9963-720-79-8